

§ 1 Justering av protokoll

Protokollen för den 2–5 maj justerades.

§ 2 Anmälan om nya riksdagsledamöter

Följande berättelser hade kommit in från Valprövningsnämnden:

Berättelse om granskning av bevis för riksdagsledamot

Till Valprövningsnämnden har från Valmyndigheten inkommit bevis om att Börje Vestlund (S) utsetts till ny ledamot av riksdagen fr.o.m. den 29 maj 2017 sedan Carin Jämtin (S) av sagt sig uppdraget.

Valprövningsnämnden har denna dag granskat beviset för den nye ledamoten och därvid funnit att det blivit utfärdat i enlighet med 14 kap. 28 § vallagen (2005:837).

Stockholm den 23 maj 2017

Svante O. Johansson

ersättare för ordföranden

/Mattias Andersson

sekreterare

Berättelse om granskning av bevis för riksdagsledamot

Till Valprövningsnämnden har från Valmyndigheten inkommit bevis om att Pernilla Stålhammar (MP) utsetts till ny ledamot av riksdagen fr.o.m. den 15 juli 2017 sedan Åsa Romson (MP) av sagt sig uppdraget.

Valprövningsnämnden har denna dag granskat beviset för den nya ledamoten och därvid funnit att det blivit utfärdat i enlighet med 14 kap. 28 § vallagen (2005:837).

Stockholm den 23 maj 2017

Svante O. Johansson

ersättare för ordföranden

/Mattias Andersson

sekreterare

§ 3 Anmälan om statsrådsersättare

Tjänstgörande ålderspresidenten anmälde att följande ersättare inträtt från och med den 29 maj tills vidare:

Teres Lindberg (S) för statsminister Stefan Löfven (S),
Anders Österberg (S) för statsrådet Anders Ygeman (S) och
Sultan Kayhan (S) för arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S).

§ 4 Anmälan om ersättare

Tjänstgörande ålderspresidenten anmälde
att *Gunnar Hedberg* (M) inträtt som ersättare för *Ulrika Karlsson* i
Uppsala (M) under tiden för hennes ledighet den 18 maj–18 juni,
att *Mattias Vepsä* (S) inträtt som ersättare för *Arhe Hamednaca* (S) under
tiden för hans ledighet den 29 maj–30 juni samt
att *Helena Bonnier* (M) skulle tjänstgöra som ersättare för *Tina Ghasemi* (M)
under tiden för hennes ledighet den 5 juli 2017–5 mars 2018.

§ 5 Meddelande om frågestund

Tjänstgörande ålderspresidenten meddelade att frågestund skulle äga rum
torsdagen den 1 juni kl. 14.00.

§ 6 Meddelande om partiledardebatt

Tjänstgörande ålderspresidenten meddelade att partiledardebatt skulle äga rum
onsdagen den 14 juni kl. 9.00.

§ 7 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2016/17:468

Till riksdagen

Interpellation 2016/17:468 Uttalande om inbrottsstatistik
av *Jenny Petersson* (M)

Interpellationen kommer inte hinna besvaras inom tidsfristen.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och andra sedan tidigare inbokade
arrangemang.

Interpellationen kommer att besvaras den 13 juni 2017.

Stockholm den 17 maj 2017

Justitiedepartementet

Anders Ygeman

Till riksdagen

Interpellation 2016/17:506 Kemvapenattacken mot civila i Syrien
av Karin Enström (M)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 13 juni 2017.

Skälen till dröjsmålet är resor och fullbokat i kammaren (30 maj).

Stockholm den 24 maj 2017

Utrikesdepartementet

Margot Wallström (S)

Enligt uppdrag

Håkan Åkesson

Expeditionschef

Interpellation 2016/17:508

Till riksdagen

Interpellation 2016/17:508 Digitaliseringsrådet

av Erik Ottoson (M)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 27 juni 2017.

Skälet till dröjsmålet är brist på tider i kammaren samt tidigare inbo-
kade resor och arrangemang.

Stockholm den 19 maj 2017

Näringsdepartementet

Peter Eriksson (MP)

Enligt uppdrag

Fredrik Ahlén

Expeditionschef

Interpellation 2016/17:514

Till riksdagen

Interpellation 2016/17:514 Sveriges agerande i säkerhetsrådet i Väst-
saharafrågan

av Lotta Johnsson Fornarve (V)

Interpellationen kommer att besvaras måndagen den 26 juni 2017.

Skälen till dröjsmålet är resor och fullbokat i kammaren (30 maj).

Stockholm den 24 maj 2017

Utrikesdepartementet

Margot Wallström (S)

Enligt uppdrag

Håkan Åkesson

Expeditionschef

Interpellation 2016/17:528

Till riksdagen

Interpellation 2016/17:528 Rättslösa och hemlösa barn

av Maj Karlsson (V)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 13 juni 2017.

Prot. 2016/17:115
29 maj

Skälet till dröjsmålet är andra, sedan tidigare inbokade åtaganden.
Stockholm den 23 maj 2017
Socialdepartementet
Åsa Regnér (S)
Enligt uppdrag
Marianne Jenryd
Expeditionschef

Interpellation 2016/17:540

Till riksdagen

Interpellation 2016/17:540 Elevföreträdares synliggörande i skollagen av Daniel Riazat (V)

Interpellationen kommer att besvaras måndagen den 26 juni 2017.

Skälet till dröjsmålet är redan inbokade engagemang och resor.

Stockholm den 24 maj 2017

Utbildningsdepartementet

Anna Ekström

§ 8 Ärende för bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:
Kulturutskottets betänkande
2016/17:KrU9 Kulturarvsfrågor

*Svar på
interpellationer*

§ 9 Svar på interpellation 2016/17:530 om hemvärnets ställning

Anf. 1 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Fru ålderspresident! Allan Widman har frågat mig vilka åtgärder jag är beredd att vidta för att säkra hemvärnets, med de nationella skyddsstyrkornas, utveckling på sikt.

Hemvärnsbataljonerna, med sin höga tillgänglighet, sin numerär och sin geografiska spridning, är av central betydelse för försvaret av det svenska territoriet. Under innevarande försvarsbeslutsperiod förstärks hemvärnsförbandens förmåga genom att fyra granatkastarplutoner och bataljonsledningsförmåga tillförs.

Försvarsmakten ansvarar för utvecklingen av hemvärnet med de nationella skyddsstyrkorna, och jag ser i nuläget ingen anledning att vidta några åtgärder avseende Försvarsmaktens närmare organisation. Men jag vill understryka att jag följer utvecklingen vad gäller hemvärnets organisation och framtida förutsättningar noga. Hemvärnet med de nationella skyddsstyrkorna är en viktig del av Sveriges försvar och finns representerat över hela landets yta.

Anf. 2 ALLAN WIDMAN (L):

Fru ålderspresident! Jag tackar försvarsministern för svaret på min interpellation.

I dag är det den 29 maj, och det är den dag då vi i Sverige hyllar våra veteraner – män och kvinnor – som på statens och riksdagens uppdrag har

satt sin egen säkerhet på spel för andras skull inom ramen för internationella insatser. Jag vill också tacka försvarsministern för att regeringen förra veckan beslutade att göra den 29 maj till en allmän flaggdag. Det förslaget framfördes av en utredning för snart fyra år sedan. Det är därmed inte en dag för tidigt som reformen kommer. Och det finns veteraner även inom hemvärnet, fru ålderspresident.

Jag delar fullt ut försvarsministerns syn på hemvärnets och de nationella skyddsstyrkornas centrala betydelse för vårt militära försvar. De utgör i dag ca 40 procent av den samlade krigsorganisationen och är därmed ojämförligt mycket större än arméstridskrafterna, marinstridskrafterna och flygstridskrafterna. Tidigare har hemvärnet – och rikshemvärnschefen i högkvarteret på Lidingövägen 24 – varit sidoordnat med de andra stridskrafterna: armé, marin och flyg. Efter en intern utredning på myndigheten har man nu bestämt sig för att hemvärnet i framtiden ska underordnas stridskraftscheferna. Det innebär att vägen för hemvärnet fram till försvarsmaktsledningen och överbefälhavaren nu blir betydligt längre än vad den har varit tidigare.

Fru ålderspresident! Jag inbillar mig inte att det blir några stora problem på kort sikt. Men det är inte någon hemlighet att vi har problem med vår försvarsekonomi. Prioriteringar kommer att behöva göras också under den här försvarsbeslutsperioden. Det har ÖB tydligt aviserat. Det är i och med att prioriteringar ska göras, fru ålderspresident, som jag känner oro över att hemvärnet nu inte längre är lika synligt i Försvarsmaktens ledningsstruktur.

Försvarsministern säger att han avser att följa utvecklingen mycket noga. Avser försvarsministern även att ingripa om hemvärnet inte får en större synlighet och om det blir så att hemvärnet riskerar att nedprioriteras i myndigheten?

Anf. 3 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Fru ålderspresident! Den 29 maj 1940 fattade man beslutet om att inrätta hemvärnet. Det är alltså 77 år sedan. Det kanske är värt att notera en dag som denna; senare i dag firar vi också veterandagen.

Hemvärnets och den nationella skyddsstyrkans roll måste tydliggöras. Den får inte på något sätt försvagas. Jag har markerat att jag följer Ledningsutredningen i Försvarsmakten mycket noga. Den handlar ytterst om vilka förhållanden som ska skapas i samband med höjd beredskap och krig och om att vi ska kunna hantera den typen av situationer på ett bättre sätt.

Vi har 22 000 soldater i den här organisationen, och vi har i dag en bra rekrytering. Mycket av basen för den rekryteringen bygger på tidigare värnpliktsutbildade. Jag tror att reaktiveringen av plikten är viktig för att klara den framtida rekryteringen till hemvärnet och den nationella skyddsstyrkan. Vi måste säkra bemanningen långsiktigt, och det är nödvändigt att öka antalet personer som genomgår grundutbildning.

Tittar vi på verksamheten i dag kan vi konstatera att vi har 40 hemvärnsbataljoner som genomfört krigsförbandsövningar. Vi har haft särskilda övningar vid 86 tillfällen. Det har handlat om sådant som skydd av flygbasområden och marinbasområden. Exempelvis har ledningsövningen Geltic Bear med 20 hemvärnsförband och 700 deltagare genomförts.

Vi har haft en central chefsutbildning med 700 deltagare. Vi har upprättat en granatkastarpluton. Vi har nu en sådan som är krigsplacerad. Jag redogjorde tidigare för att det ska upprättas fyra under den period vi nu är i.

Vi har haft internationella utbyten med Norge, Danmark, Estland, Lettland och i begränsad omfattning med Finland. Våra hemvärnsförband har övat i Norge och Danmark. Stödet till samhället det senaste året var 33 000 timmar.

Just nu genomförs Arctic Challenge Exercise. I anslutning till den genomför man en utbildningskrigsövning vid Kallax där man har skyddsvaktstjänst och stöttar bevakningsorganisationen i samband med att man genomför Arctic Challenge Exercise.

Detta är några exempel på aktiviteter och vad man gör. Det är väldigt viktigt att man inte vidtar åtgärder som minskar tydligheten i hemvärnets nationella skyddsstyrkas organisation och verksamhet och att dess ställning inte försvagas. Jag utgår från att Försvarmakten delar den synen.

När det gäller den ledningsutredning som genomförs har jag sagt att jag följer den noga. Jag har också markerat att jag i nuläget inte är beredd att vidta några åtgärder. Vi får se hur beredningsprocessen i sammanhanget fortlever.

Jag vet att det i riksdagen finns ett brett engagemang för hemvärnets nationella skyddsstyrka. I det parti jag representerar finns ett brett engagemang för den delen av Försvarmakten. Det är också en väldigt viktig folkförankrande del av Försvarmakten.

Det är en del som finns representerad över hela landet. Det man har till uppgift att hantera är skydd, bevakning, ytövervakning och att stödja samhället i kris. Det är viktiga uppgifter som har blivit alltmer aktuella.

Jag tycker att Widmans interpellation i det här fallet i sin grundläggande mening är intressant och motiverad. Här gäller det att på olika sätt finna metoder att utveckla verksamheten i positiv mening.

Anf. 4 ALLAN WIDMAN (L):

Fru ålderspresident! Jag vill gärna återgälda vänligheten som försvarsministern nyss skickade genom kammaren att interpellationen var relevant. Jag tycker att den är relevant, och jag tror att försvarsministern bättre än de flesta förstår vikten av att just hemvärdet, som är en ytterligt välfungerande organisation, kan behålla sin plats och sitt utrymme i myndighetens framtida struktur.

Det har ibland hänt att jag har klagat på försvarsministern för att han ger alltför vaga, på gränsen till inga, svar på mina interpellationer. Jag ska i dag säga att jag är nöjd med den markering som försvarsministern gör när han tydligt säger att det är klart att vi måste tydliggöra hemvärdet i myndigheten Försvarmakten. Det låter bra och lugnande för mig.

Fru ålderspresident! Jag kan instämma i allt som försvarsministern säger om hemvärdet och dess fördelar och värde för det svenska försvaret, för folkförankring, för geografisk närhet och för operativ förmåga. Hemvärdet har visat vägen för den övriga försvarmakten i en rad olika hänseenden. Till exempel var man först på banan med att återuppväcka de så kallade krigsförbandsövningarna. Det var något som nu senare har utvecklats i Försvarmakten och den övriga krigsorganisationen.

Jag är också glad över att hemvärnet får tillfälle till internationella kontakter av olika slag. Nu berättar försvarsministern att det har haft utbyte med både Finland, Danmark och Norge. Det vore väldigt bra om det samarbetet för hemvärnet kunde breddas kanske också över Atlanten och att hemvärnet finge möjlighet att ingå i US National Guards State Partnership Program. Sverige är ett av få länder i Europa som inte deltar i det samarbetet.

Återigen: Tack för det tydliga svaret! Jag kan lova försvarsministern att jag kommer att följa frågan mycket noggrant framöver.

Anf. 5 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Fru ålderspresident! Om man ska säga något om det som Widman kallar vaghet i andra debatter har det handlat om sådant jag känt har närmat sig ministerstyre och eventuell senare hantering i konstitutionsutskottet. Det är väl det som har varit bakgrunden i de sammanhangen. Men det är inte vad det handlar om i dag.

I de grundläggande synsätten på hemvärnets nationella skyddsstyrkas roll verkar vi vara rätt överens. Sedan går jag inte in på detaljerna i organisationsfrågan internt inom Försvarsmakten i det här läget. Vi verkar ha samma bild att vi ska följa det noggrant. Vi har använt samma formulering här. Det är väl det vi får göra.

Jag kan bara konstatera att den här delen av Försvarsmakten är oerhört väsentlig att utveckla. Jag hoppas verkligen att nu när värnpliktssystemet kommer igång igen från den 1 januari 2018 kan det innebära att vi får en ytterligare stark plattform som kan garantera en framtida rekrytering och personalförsörjning för hemvärnets nationella skyddsstyrka och på det sättet göra en bra organisation ännu bättre.

Själv har jag känt en oro när vi enbart hade det professionella försvaret att man inte skulle kunna ha kraft att klara den rekrytering som var nödvändig. Men nu har vi tagit steg som kan öppna möjligheterna för framtiden. Jag är glad för att vi i stora drag verkar vara överens om detta. Nu får vi följa frågan, och i eftermiddag får vi fira veterandagen.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 10 Svar på interpellation 2016/17:502 om torka och tillgången till grundvatten

Anf. 6 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Jan R Andersson har frågat mig vilka åtgärder jag är beredd att vidta för att förstärka möjligheten för MSB att hantera naturolyckor som beror på vattenbrist och torka samt vilka åtgärder jag är beredd att i närtid vidta för att hjälpa de områden som nu i sommar riskerar att drabbas av torka.

MSB:s uppgift är att utveckla och stödja samhällets förmåga att förebygga och hantera olyckor och kriser. Under sommaren har MSB en beredskap för att hantera allt från att vid behov lämna stöd vid säsonsberoende naturhändelser, som exempelvis skogsbränder, till olyckor och kriser.

När det gäller frågan om vattenbrist och torka följer MSB detta inom ramen för sin omvärldsbevakning. Varje vecka håller MSB samverkanskonferenser med berörda aktörer inom samhällets krisberedskap. Vid behov tas frågan om de låga grundvattennivåerna och även lågt ytvattenflöde upp i detta forum.

En grundläggande princip i krisberedskapsarbetet är ansvarsprincipen, som innebär att den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden också ska ansvara för den i krissituationer. Ansvarsprincipen innebär också ett ansvar för varje aktör att samverka med andra. Detta gäller även för de aktörer som är ansvariga för samhällets vattenförsörjning. MSB följer ansvariga myndigheters arbete och de konsekvenser som kan uppstå och kan i en akut situation vara en samordnande part för bland annat nätverk som kan nyttjas av ansvariga aktörer. Om regionala resurser är uttömda kan MSB stödja länet med förstärkningsresurser som personal eller utrustning samt genom att mäkla resurser från andra aktörer. Regeringen följer utvecklingen noga och har en nära dialog med ansvariga myndigheter.

Anf. 7 JAN R ANDERSSON (M):

Fru ålderspresident! Tack, statsrådet, för svaret. De här frågorna är möjligtvis lite komplicerade och kanske inte vanligtvis sådana frågor som vare sig försvarspolitiker eller inrikesministern sysslar med, men trots allt ligger det på bådas vårt bord.

Grunden är, precis som statsrådet säger, ett kommunalt ansvar. Men givetvis finns i frågan en diskussion som kan vara relevant. Var går gränsen för kommunernas ansvar? Givetvis måste en kommun själv stå för det den har åsamkat. Om den själv har åsamkat en torka måste den givetvis kunna stå för den. På samma sätt skulle man kunna säga att om det är någonting som man skulle kunna förutsäga och vet kommer att hända ska man ha en beredskap för det. När det gäller torka går det varken att säga att kommunerna har orsakat torkan eller att man kanske hellre skulle ha en beredskap för den typen av händelser. Exempelvis Mörbylånga, som är en liten kommun på 15 000 personer, drabbades förra året av ganska stor torka och hade en kostnad på 130–140 miljoner. Det är klart att den kostnaden blir exceptionellt stor för en liten kommun. Jag har försökt översätta det till ett Mälardalsperspektiv och landade då på någonstans runt 13 miljarder.

När man kommer upp i sådana proportioner ändrar frågan karaktär lite grann. Det är möjligt att vi får den karaktären på frågan i sommar, eftersom de signaler som har kommit om vattenbrist inte bara rör vissa delar utan stora delar av Sverige och delar av Sverige som har en stor befolkning.

Det berör inte heller bara grundvattennivån, utan det berör också, som statsrådet tar upp, vattendrag och sjöar som kommer att få sänkta nivåer, vilket också gör att det blir svårt att hämta dricksvatten. Det kan också bli svårt för företagare såsom jordbrukare att använda vatten för att driva sina näringar.

Lite grann handlar det väl om, som statsrådet tidigare har konstaterat, att ansvarsprincipen gäller, och därför får man i exempelvis Mörbylånga skylla sig själv. Det är ett mycket högt pris för en liten kommun. Man skulle kunna föra den principiella diskussionen om var ansvarsprincipens

gränser går. Det finns ju andra delar av samhället där samhället faktiskt griper in när stora händelser inträffar och därmed bidrar på ett annat sätt.

Det finns en annan viktig principiell fråga, och det är att regeringen ger stöd för åtgärder som karaktäriseras som klimatförändringar, men man gör det bara när det handlar om mer vatten och inte när det handlar om mindre vatten. Det gör också frågan extra känslig i den meningen att man skulle kunna få bidrag eller ersättning för den ena effekten av klimatförändringen men inte för den andra. För en regering som har Sveriges första klimatminister någonsin kanske det skulle kunna kännas lite märkligt att man, nu när effekterna av klimatförändringarna börjar synas i många av våra kommuner, står med mössan tom och inte har någonting att ge. Det upplever nog många som mycket problematiskt.

Jag skulle vilja rikta en fråga till statsrådet, och den handlar om hur många länsstyrelser som hittills har rapporterat att de kan komma att få problem med torka och vattenbrist. Jag undrar också vilka befolkningsmängder det handlar om, för det tror jag är intressant i den vidare debatten.

Jag har ytterligare en fråga. Har regeringen över huvud taget tittat på detta att det går att få ersättning för att förebygga klimatförändringar som handlar om ökat regn men inte när det handlar om minskat regn och torka?

Anf. 8 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Låt mig bara till en början slå fast, även om det är en dålig analogi i det här fallet, att ansvarsprincipen inte gäller bara soliga dagar utan även de regniga dagarna. När du är ansvarig för en verksamhet är du skyldig att planera även för de svåra situationerna. Torka är, i motsats till exempelvis brand eller jordskred, någonting som uppträder med naturliga variationer och som vi i förväg vet kommer att inträffa. Därför är det angeläget att de som är ansvariga för dricksvattenförsörjningen också planerar för torka och den möjligheten att kunna ge medborgarna i kommunen vatten även under de förhållandena.

När det gäller klimatpåverkan är det väl osäkert hur stark kopplingen är mellan förra årets torka och climateffekterna. Det får forskningen ge svar på. Däremot presenterar Klimat- och sårbarhetsutredningen väl i dag sitt betänkande, och då kan jag och Jan R Andersson ta del av det och se vilka ytterligare slutsatser som kan dras.

Den viktigaste politiska, nationella slutsatsen är naturligtvis att vatten är en grundläggande samhällslig resurs och att det krävs en långsiktig vattenförvaltning för att vi ska kunna ha en säker tillgång till vatten. Huvudansvaret för det ligger på våra kommuner, och då måste de också ta sitt ansvar. Det går inte att komma undan det ansvaret med att man är en liten kommun, en medelstor kommun eller en stor kommun och att man därför inte skulle klara de ansvarsområden som åligger en kommun. Vad man då ytterst säger är att en kommun av den storleken inte klarar av det kommunala åtagandet. Man skulle kunna tänka sig att en kommun gjorde samma sak med skolåtagandet eller något annat åtagande: Vi är en för liten kommun för att klara skolåtagandet. Då blir svaret att man faktiskt inte klarar att vara en kommun, för det här är ett grundläggande åtagande.

Jag kan inte den exakta siffran på hur många länsstyrelser som har rapporterat in i dag, utan den får jag återkomma till Jan R Andersson med. Det är ett antal länsstyrelser, och det är fler än vad det var förra året. Jag vet att min kollega Karolina Skog har träffat länsstyrelserna och gått igenom läget med dem när det gäller den mer långsiktiga förvaltningen. Jag är ansvarig för krisberedskapsverksamheten i Sverige.

Anf. 9 JAN R ANDERSSON (M):

Fru ålderspresident! Det var inte min intention att säga att små kommuner inte klarar det här, men det är klart att det kan få mycket stora implikationer för en liten kommun i ett speciellt klimat. Men den fråga som är intressant och som statsrådet inte valde att gå in på är hur långt man kan dra ansvarsprincipen. När blir ett problem en olycka, och när ska en stat gå in med resurser för att faktiskt kunna hjälpa? Det är kanske en för komplicerad fråga för att ta i en talarstol, men det är ändå ett viktigt medskick, tycker jag, att man får se till att fundera på det. En olycka karaktäriseras av snabba händelser, och en torka är kanske tvärtom en långsam händelse, men fortfarande blir det samma effekter för en kommun som blir drabbad.

Nu ser vi situationer där en stor del av landet, inklusive storstadsregionerna, södra Norrland, hela östra Sverige och även delar som har mycket stora vattentillgångar, kan komma att drabbas av torka. Då är det klart att det är intressant att höra om regeringen har vidtagit några åtgärder, om man har någon policy eller om man har uppdaterat sig i frågan. Svaret är nej, och det tycker jag är problematiskt.

Jag tycker exempelvis att man skulle kunna titta på vad MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, skulle kunna göra. Det finns också andra myndigheter som jobbar med de här frågorna, men jag tycker att regeringen har agerat passivt. Som ansvarsprincipen säger har en kommun, speciellt i den här frågan, ett ansvar att förutsäga vad som kommer att hända, och det är inte så himla lätt att förutsäga en torka. Regeringen och dess myndigheter som har större resurser kan göra den typen av prognoser och förekomma i större utsträckning än vad en kommun faktiskt kan göra.

Därför funderade jag: Hade regeringen förekommit? Svaret på den frågan var nej. Jag ställde också frågan om det finns några planer på att ändra instruktionerna till MSB, och även där var svaret nej. Jag är givetvis tacksam om statsrådet återkommer med tydliga siffror på hur många av landets kommuner och invånare som kan komma att drabbas av denna torka.

En annan fråga som är intressant är att det här inte bara handlar om att det är en torka och att man kanske behöver ransonera vatten, utan det finns andra effekter som detta kan få som mer behandlar de områden som vi vanligtvis behandlar. Hur kan exempelvis brandkåren drabbas om brunarna blir torra? Kan annan typ av samhällskritisk verksamhet sluta fungera, till exempel om sjukhusen har för lågt tryck i sina ledningar eller om andra funktioner påverkas? Där finns det väl också en del tankar att tänka som fortfarande inte har blivit presenterade, i alla fall inte i denna kammardebatt.

Slutligen, fru ålderspresident, konstaterar jag att trots att det här har gått från att vara ett lokalt till ett nationellt problem har ingen policyförändring kommit från regeringen, och det är jag ledsen över.

Prot. 2016/17:115

29 maj

Svar på
interpellationer

Anf. 10 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Nej, svaret är inte nej. Jan R Andersson missförstod mig å det kraftfullaste om han tror det. Vi håller en kontinuerlig dialog med MSB. MSB bedömer att de har de resurser och det uppdrag som krävs för att klara situationen. SGU, Sveriges geologiska undersökning, är ansvarig för och gör den typ av prognoser som Jan R Andersson efterfrågar. Där finns ett nationellt ansvar.

Vi vidtar långsiktiga åtgärder när det gäller klimatförändringar, och Jan R Anderssons parti motsätter sig många av dem som skulle kunna hantera klimatsituationen långsiktigt. Vi följer noga situationen i kommuner, men grunden, Jan R Andersson, är att det är kommunerna som har ansvaret för att trygga den egna vattenförsörjningen.

Det är inte så att staten tar över ansvaret när någonting blir jobbigt. Däremot kan staten bistå med resurser, med mäklning av olika material, med personella resurser eller med de expertresurser som behövs för att man ska kunna klara en speciell situation.

Grunden för den långsiktiga vattenförsörjningen åligger dock kommunen. Jag kommer fortlöpande att följa utvecklingen för att se hur kommunerna klarar att leva upp till detta ansvar. Men vi kan inte ta bort ansvaret från kommunerna.

Anf. 11 JAN R ANDERSSON (M):

Fru ålderspresident! Det som jag konstaterade i debatten med statsrådet Ygeman var att om man ser på kommunernas möjlighet att förebygga och klara av dessa förhållanden har regeringen på inget sätt sagt att man kommer att ändra inställning eller på något annat sätt ge stöd. Man följer frågan, och det är väl gott så.

En kvarstående fråga är ju hur långt man kan dra ansvarsprincipen. Om Mälaren skulle torka ut, skulle regeringen inte göra någonting då? Det är klart att den här frågan kommer att få konsekvenser på olika sätt, om det går tillräckligt långt.

Det finns anledning att diskutera dessa frågor. Jag ser fram emot att fortsätta att diskutera dem ur ett krisberedskapsperspektiv. Under den här sommaren kommer vi nog att få se händelser som vi inte har sett tidigare då brunnar sinar och verksamheter inte fungerar i den utsträckning som vi tidigare har kunnat förvänta oss.

Vid ett sådant tillfälle kommer jag givetvis att återkomma i frågan. Då kan jag i alla fall säga till mig själv att jag har lyft frågan och gjort regeringen uppmärksam på den. Men vad regeringen gjorde, det får den själv tala för.

Anf. 12 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Jag vill tacka Jan R Andersson för den här interpellationsdebatten. Regeringen är ju på intet sätt omedveten om problemet med torka. Det har vi diskuterat i flera år, och vi har också varit mycket angelägna om att föra en dialog med både myndigheter och kommuner om deras ansvar för att förebygga den här situationen.

Det vore nog farligt om man – som Jan R Andersson antyder – lämnar över ansvaret för vattenförsörjningen till någon annan. Om man antyder det betyder det att de som faktiskt är ansvariga inte vidtar de åtgärder som krävs för att klara situationen.

Jag vill påminna om att vi i riksdagen har en enighet om ansvarsfördelningen. Jag och Jan R Andersson är överens om att det är kommunerna som bär ansvaret.

Ska man diskutera någon annan ansvarsfördelning längre fram är det en annan fråga. Men hittills finns det inget parti i denna kammare som menar att vi ska ha en annan ansvarsfördelning för dricksvattenförsörjningen i Sverige.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 11 Svar på interpellation 2016/17:503 om landets deltidsbrandkårer

Anf. 13 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Jan R Andersson har frågat mig om jag anser att krisen inom deltidsbrandkårerna är ett problem för svensk krisberedskap. Jan R Andersson har också frågat mig om jag avser att under denna mandatperiod vidta några åtgärder för att förbättra villkoren för deltidsbrandmän eller underlätta för rekrytering av deltidsbrandmän.

Det är kommunerna som ansvarar för räddningstjänst och förebyggande verksamhet inom kommunen. Verksamheterna har grundläggande betydelse för samhällets skydd mot olyckor och krisberedskap och måste därför kunna bedrivas på ett effektivt och säkert sätt.

Sedan lång tid tillbaka är kommunernas verksamheter på detta område organiserade med hel- och deltidsanställda brandmän och brandbefäl. Att det finns räddningsresurser som snabbt kan vara på plats och påbörja en hjälpinsats är avgörande för effektiva och säkra insatser. Det är därför allvarligt att många kommuner inte kan upprätthålla sin beslutade beredskap för räddningstjänst. En tydlig orsak till detta är att kommunerna av olika skäl har stora svårigheter med att rekrytera deltidsanställda brandmän, det vill säga räddningstjänstpersonal i beredskap.

Regeringen har därför nyligen gett en särskild utredare i uppdrag att analysera kommunernas förutsättningar att bedriva räddningstjänst och förebyggande verksamhet. Utredaren ska analysera och föreslå hur verksamheterna ska kunna bedrivas på ett mer likvärdigt, effektivt och säkert sätt. En väsentlig del av uppdraget innebär att utredaren ska analysera och föreslå hur kommunerna ska få bättre förutsättningar att rekrytera deltidsanställda brandmän. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2018.

Jag och regeringen kommer även i fortsättningen att noga följa utvecklingen på detta område och vid behov även vidta ytterligare åtgärder. Samtidigt är det av stor vikt att kommunerna vidtar de åtgärder som behövs för att säkerställa effektivitet och kvalitet i de aktuella verksamheterna.

Anf. 14 JAN R ANDERSSON (M):

Fru ålderspresident! Kungsör, Arboga, Säter, Trosa, Heby, Malung, Eskilstuna, Grängesberg, Gävle, Heby, Höganäs, Oxelösund, Sibbhult, Valdemarsvik, Uppsala, Åhus, Tanum, Sigtuna, Upplands-Bro, Knivsta, Hammerdal, Krokomb, Lit, Vara, Fagersta, Åtvidaberg, Vingåker, Filipstad, Simrishamn, Högsby, Lilla Edet – det var bara en del av de orter som jag fick fram vid en snabb sökning på internet där man har haft stora uppsägningar av deltidsbrandmän.

Stora uppsägningar innebär att på en del stationer har alla deltidsbrandmän sagt upp sig och på andra stationer har en mindre styrka gjort det. Men det handlar om stora problem på alla dessa stationer med den bemanning som är grundläggande.

Av den anledningen har jag ställt två frågor till statsrådet Ygeman: Anser statsrådet att krisen inom deltidsbrandkårerna är ett problem för svensk krisberedskap? Avser statsrådet att göra någonting under mandatperioden?

Av det svar som Ygeman just har avlämnat kan jag konstatera att svaret på den första frågan är ja och att svaret på den andra frågan är nej. Det enda som Ygeman tänker göra under denna mandatperiod är tydligen att utreda frågan.

Det är klart att det är bra med en utredning. Men Ygeman och jag har diskuterat den här frågan tidigare. Redan då förstod jag att du inte har haft intrycket av att det är ett problem.

I och med det nya avtal om räddningstjänst i beredskap som har slutits har detta problem eskalerat. Det innebär inte bara att en stor del av deltidsbrandmännen har lämnat sitt uppdrag. Många har de facto kommit tillbaka, men på de stationer där man i dag är färre än tidigare kommer det att bli ytterligare problem med att rekrytera. Det avtal som SKL har tecknat med brandmännen har gjort det svårare för Sveriges deltidsbrandkårer att hitta sin bemanning.

Utredningen är bra, och den har rätt anslag på många punkter. Men just nu är det kris inom deltidsbrandkårerna, och den krisen har förvärrats i huvudsak genom ett avtal som har gjort många deltidsbrandmän förvånade och förbannade.

Det är klart att de deltidsbrandmän som har fått lönesänkningar givetvis blir arga och upprörda, det tror jag att vi alla skulle bli. Men det pekar nog också på någonting mer, att dessa drastiska händelser kanske inte var det som fyllde glaset, utan det som fick glaset att rinna över.

Vi har under en lång tid undervärderat behovet av att ha en deltidsbrandkår. Därför har vi också underprioriterat deltidsbrandmännens villkor.

Det är inte lönsamt att vara deltidsbrandman i dag. Många är det av helt andra skäl än pengar. Men när avtalen innebär att ersättningen blir lägre är det klart att man fattar ett beslut som kan vara lite drastiskt för tillfället.

Min fråga till stadsrådet är då: Har man ingenting på lut när det gäller förslag under innevarande mandatperiod? Du säger i svaret att den utredning som du har initierat kommer att redovisas några månader före valet. Därför kommer den inte att få någon effekt under innevarande mandatperiod. Kommer du inte att göra någonting annat än att följa frågan och vänta på den utredning som kommer om drygt ett år?

Anf. 15 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Det kanske blir lite av en paradgren för Jan R Andersson att ställa frågor om saker som andra har ansvar för och undra vad statsrådet gör för att lösa deras problem. Jag kommer då med en dåres enighet att svara att de som är ansvariga för problemet måste lösa det.

I en kommun är det kommunen som har ansvar för räddningstjänsten. Du nämnde Heby två gånger i din uppräkningslista, men det kanske beror på en särskild kärlek till Heby, vad vet jag. Det är en fin kommun med en ny länstillhörighet.

Det är upp till räddningstjänsten i de olika kommunerna att göra uppdraget som brandman i beredskap attraktivt.

Det är upp till staten att se till att det finns goda utbildnings- och rekryteringsmöjligheter. Det är kommunerna och deras samverkansorgan SKL som har skrivit ett nytt avtal med sina fackliga motparter. Detta varken kan eller ska jag påverka, och detta varken kan eller ska Jan R Andersson påverka. Kommunerna måste ta sitt arbetsgivaransvar, och de fackliga organisationerna måste ta sitt ansvar som arbetstagarrepresentanter.

Vad vi däremot kan påverka är hur det framtida systemet ska se ut, till exempel om vi ska utveckla nya möjligheter, om vi ska utöka möjligheterna när det gäller rekrytering och hur utbildningssystemet ser ut. Därför har vi tillsatt den utredning som ska se över just dessa delar. Förhoppningsvis kommer den med bra svar, som gör att vi bygger systemet starkare inför framtiden. I motsats till Jan R Andersson tror jag att ilskan till viss del beror på detta avtal. Den tror jag dock håller på att lägga sig.

Den andra delen handlar om att arbetslivs- och bosättningsmönster har förändrats sedan vi införde deltidbrandkårer. Jag tror att vi måste förändra systemet om det ska ha en chans att överleva. Det handlar om mer långsiktiga förändringar. Därför är det viktigt att vi får ett bra underlag och att vi har fast mark att stå på. Av den anledningen har vi tillsatt utredningen. Jag tror att vi i bred enighet kan diskutera dessa förändringar.

Jag noterar att det finns spännande exempel från andra länder att titta på. Där har man använt ny teknik för att klara uppgiften på ett annat sätt än vad som görs i dag.

När utredningen väl kommer kan man även diskutera hur grundläggande anställningsförhållanden ska se ut och vem som ska vara arbetsgivare. Kanske ska man snarare gå efter var brandmännen har sin tjänst och tillbringar största delen av sin tid än var de är bosatta. Dessa frågor får dock utredningen titta på, så får vi ha en diskussion när utredningsbetänkandet kommer.

Anf. 16 JAN R ANDERSSON (M):

Fru ålderspresident! Det finns givetvis flera dimensioner av frågan. Det kommunala självstyret är grundläggande, och det är alltid lätt för ett statsråd att bara hänvisa till det. Självklart är det även ett bra sätt att svara om man vill undvika konstitutionsutskottet. Trots allt finns dock ett ansvar som åligger staten i denna del. Det handlar om sådant som har med utbildning och regleringar av yrket att göra. Det finns alltså möjligheter att göra saker.

Jag hade två delar i min fråga. Den ena handlar om hur detta påverkar vår krisberedskap. Man skulle kunna göra en jämförelse med om en väldigt stor andel av våra poliser säger upp sig – visserligen säger ganska många poliser redan nu upp sig – eller om en stor del av våra ambulansförare gör det. Hur skulle detta påverka vår krisberedskap? Detta är frågor som angår statsrådet Ygeman.

Statsrådet säger att han är bekymrad över läget, men som jag konstaterade kommer ingenting att göras i brådskan för att förenkla det hela.

Det är givetvis så som Ygeman säger: Deltidsbrandkårerna är i en mening konstruerade för en annan tid. Då måste vi hitta sätt för att modernisera deltidskåren, för skulle vi avskaffa alla och ersätta dem med heltidskåren får vi dels en mycket sämre beredskap i många lägen, dels en betydligt högre kostnad. Deltidsbrandkårerna är en väldigt billig försäkring för stora delar av landet som inte skulle kunna klara sig utan dem.

Av just detta skäl är frågan viktig, och därför efterlyser jag statsrådets engagemang. Många av de orter som redan i dag har det tufft att klara sin normala service får det ännu svårare om deltidskåren inte kan verka på ett högkvalitativt och effektivt sätt.

Många av Sveriges deltidsmän är väldigt engagerade eftersom de verkar för sin egen bygd och de människor som de träffar varje dag. De hjälper till och gör en viktig samhällsinsats. Men även för deltidsmännen finns det situationer då vattnet rinner över och de blir ilskna och upprörda.

I en sådan situation förväntar jag mig att statsrådet agerar på olika sätt, som ju statsrådet gör i många andra frågor. Han kan antingen komma med förslag, eller så kan han på annat sätt visa sitt stöd. När det gäller dessa delar har Ygeman faktiskt inte gjort någonting. Åtminstone har jag inte hört något. Det finns dock fortfarande möjlighet att uttala sitt stöd för deltidsmännen, för de behöver en bättre situation. Man kan göra detta utan att kommentera den avtalsmässiga situationen, som är lite komplicerad.

Jag förstår precis som Ygeman att man inte kan säga att ett avtal ska vara på det ena eller det andra sättet. Men både jag och Ygeman kan konstatera att det i någon mening är lite olyckligt att ett avtal tecknas så att situationer som dessa uppkommer. Detta var den ena delen av min fråga, alltså hur det här påverkar Sveriges krisberedskap. Jag skulle vilja att Ygeman om möjligt kunde utveckla denna del i nästa inlägg.

Anf. 17 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! På Jan R Anderssons fråga kan jag svara att MSB:s bedömning i dag är att det inte påverkar krisberedskapsförmågan, men att det skulle kunna göra det. Därför följer vi naturligtvis frågan.

Jag tackar Jan R Andersson för berömmet av min konstitutionella integritet, det vill säga att jag låter kommunerna ansvara för de frågor som de har ansvar för. Det betyder att jag inte ska blanda mig i dem. Det innebär också att det är de avtalslutande parterna som ska bestämma över villkoren.

I någon mening är villkoren för räddningstjänst i beredskap att jämföra med hamnkonflikten i Göteborg. Det finns avtalsslutande parter, och dessutom finns en annan förening som gör andra saker. Detta är naturligtvis en olycklig situation. Men jag tror att i diskussionen och dialogen mellan å ena sidan dem som är räddningstjänst i beredskap och fackliga organisationer och å andra sidan arbetsgivare kommer man att kunna lösa situationen.

Däremot har vi kvar det strukturella problemet. Det handlar om förändrade arbetsmarknads- och bosättningsmönster. Detta kräver mer långsiktiga åtgärder. Jag tror att Jan R Andersson och jag är överens om att något sådant också kräver ett bra beredningsunderlag och att det är en diskussion som faktiskt måste få ta tid.

I den andra delen, som handlar om en möjlig konflikt på arbetsmarknaden mellan olika arbetstagarrepresentanter och arbetsgivare, är jag helt övertygad om att den löses bäst i diskussion och dialog mellan dem, inte i dialog mellan mig och Jan R Andersson.

Anf. 18 JAN R ANDERSSON (M):

Fru ålderspresident! Jag ska inte bli långrandig, eftersom det är veterandagen i dag och jag som en av försvarsutskottets ledamöter gärna vill delta. Jag tycker ändå att svaret förtjänar en kommentar. Det gäller konflikten som jämförs med den i Göteborg.

I konflikten som pågår i Göteborgs hamn har emellertid en mindre fackförening enligt förhandlingen tvingats haka på en större fackförening. I det här fallet är det precis tvärtom. Här är det en större fackförening som har blivit bortkopplad på grund av att en betydligt mindre fackförening har fått det första kollektivavtalet, vilket sedan har blivit ledande för hela branschen.

Detta är givetvis inget som jag förväntar mig att statsrådet ska kommentera, men det är ändå viktigt att det i sak blir rätt. Jag kan tycka att det här är märkligt, men det är ingenting som jag kan göra något åt. Det är märkligt att en mycket mindre fackförening tecknar ett avtal som omfattar en mycket större fackförening.

Eftersom detta är mitt sista inlägg får jag konstatera att om jag inte hade ställt en interpellation med dessa frågor till statsrådet Ygeman hade det nog inte blivit någon utredning, vilken nu trots allt kommer. Om jag inte hade legat på i frågan hade engagemanget hos statsrådet nog inte varit sådant att vi hade fått någon förändring. Nu kommer den visserligen lite för sent, och det kommer att ta tid. Jag hoppas trots allt att vi kan enas om den utredning som kommer så att vi kan ge deltidsbrandmännen goda villkor att kunna göra sitt jobb. Detta förtjänar inte bara deltidsbrandmännen, utan det förtjänar hela Sverige och framför allt den svenska landsbygden.

Anf. 19 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Jan R Andersson framhåller sina egna förtjänster i diskussionen. Det vore mig främmande att en flaggdag som denna ta ifrån honom denna känsla. Jag vill därför bara tacka honom för en bra interpellationsdebatt.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 12 Bordläggning

Prot. 2016/17:115

29 maj

Följande dokument anmälades och bordlades:

Proposition

2016/17:193 Bränslekvalitetsdirektivets specificerade rapporteringskrav och utsläppsmål

Redogörelse

2016/17:RR5 Riksrevisorernas årliga rapport 2017

Motioner

med anledning av prop. 2016/17:182 Kameraövervakningslagen och möjligheterna att använda drönare

2016/17:3742 av Adam Marttinen (SD)

2016/17:3744 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, KD)

med anledning av prop. 2016/17:186 Fortsatt giltighet av en tidsbegränsad bestämmelse i inhämtningslagen

2016/17:3746 av Linda Snecker m.fl. (V)

med anledning av prop. 2016/17:187 Avtal om ändring av avtalet mellan Sverige och Norge om en gemensam elcertifikatsmarknad

2016/17:3743 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD)

med anledning av skr. 2016/17:102 Utvecklingen inom den kommunala sektorn

2016/17:3745 av Ulf Kristersson m.fl. (M)

EU-dokument

KOM(2017) 208 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 vad gäller clearingkravet, ett tillfälligt upphävande av clearingkravet, rapporteringskraven, riskbegränsningsteknikerna för OTC-derivatkontrakt som inte clearas av en central motpart, registreringen och tillsynen av transaktionsregister samt kraven för transaktionsregister

KOM(2017) 257 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av villkor och förfarande genom vilka kommissionen får begära att företag och företagsammanslutningar tillhandahåller information när det gäller den inre marknaden och närliggande områden

§ 13 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 19 maj

2016/17:529 Öppna data

av *Erik Ottoson* (M)

till statsrådet *Ardalan Shekarabi* (S)

2016/17:530 Hemvärnets ställning
av *Allan Widman* (L)
till försvarsminister *Peter Hultqvist* (S)

den 22 maj

2016/17:531 Omlokalisering av myndigheter
av *Jonas Jacobsson Gjörtler* (M)
till statsrådet *Ardalan Shekarabi* (S)

2016/17:532 Jämställdhetsmyndigheten
av *Annika Qarlsson* (C)
till statsrådet *Åsa Regnér* (S)

2016/17:533 Regeringens regleringsbrev till Försäkringskassan
av *Jenny Petersson* (M)
till statsrådet *Åsa Regnér* (S)

2016/17:534 Svenska institutets Twitterkonto
av *Jan Ericson* (M)
till utrikesminister *Margot Wallström* (S)

den 23 maj

2016/17:535 Förslaget om förändrade 3:12-regler
av *Jörgen Warborn* (M)
till finansminister *Magdalena Andersson* (S)

2016/17:536 Företagens regelkostnader
av *Jörgen Warborn* (M)
till närings- och innovationsminister *Mikael Damberg* (S)

2016/17:537 Stöd till Somaliland
av *Markus Wiechel* (SD)
till utrikesminister *Margot Wallström* (S)

2016/17:538 Polisens öppettider i sommar
av *Ann-Britt Åsebol* (M)
till statsrådet *Anders Ygeman* (S)

2016/17:539 Avgiftsfri skola för alla
av *Daniel Riazat* (V)
till utbildningsminister *Gustav Fridolin* (MP)

2016/17:540 Elevföreträdares synliggörande i skollagen
av *Daniel Riazat* (V)
till statsrådet *Anna Ekström* (S)

2016/17:541 Elevers individuella inflytande
av *Daniel Riazat* (V)
till utbildningsminister *Gustav Fridolin* (MP)

den 24 maj

2016/17:542 Beskattning av elbussar
av *Lotta Finstorp* (M)
till finansminister *Magdalena Andersson* (S)

2016/17:543 Hotade verksamheter för misshandlade kvinnor
av *Gunnar Hedberg* (M)
till statsrådet *Åsa Regnér* (S)

den 26 maj

Prot. 2016/17:115

29 maj

2016/17:544 Nordeas flytt

av *Maria Malmer Stenergard* (M)

till finansminister *Magdalena Andersson* (S)

§ 14 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 19 maj

2016/17:1435 Åtgärder mot den ökande bostadsbristen

av *Ewa Thalén Finné* (M)

till statsrådet *Peter Eriksson* (MP)

2016/17:1436 Bostadskrisen bland yngre

av *Ewa Thalén Finné* (M)

till statsrådet *Peter Eriksson* (MP)

2016/17:1437 Medicin för barn med cancer

av *Karin Rågsjö* (V)

till socialförsäkringsminister *Annika Strandhäll* (S)

2016/17:1438 Onödiga vårdskador

av *Cecilia Widegren* (M)

till socialförsäkringsminister *Annika Strandhäll* (S)

2016/17:1439 Arbetslösa som inte längre söker jobb

av *Lars Beckman* (M)

till finansminister *Magdalena Andersson* (S)

2016/17:1440 Jordförvärvslagstiftningen

av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)

till statsrådet *Sven-Erik Bucht* (S)

2016/17:1441 Bolag skrivna på postboxar

av *Edward Riedl* (M)

till närings- och innovationsminister *Mikael Damberg* (S)

2016/17:1442 Ny brottsrubricering gällande matchfixning

av *Saila Quicklund* (M)

till justitie- och migrationsminister *Morgan Johansson* (S)

2016/17:1443 Matchfixning inom idrotten

av *Saila Quicklund* (M)

till socialförsäkringsminister *Annika Strandhäll* (S)

2016/17:1444 Bolagsverkets uppdrag

av *Edward Riedl* (M)

till närings- och innovationsminister *Mikael Damberg* (S)

2016/17:1445 Åtgärder mot ekobrott och terrorism

av *Edward Riedl* (M)

till statsrådet *Anders Ygeman* (S)

2016/17:1446 Matchfixningens konsekvenser för idrottsrörelsen

av *Amir Adan* (M)

till socialförsäkringsminister *Annika Strandhäll* (S)

Prot. 2016/17:115
29 maj

2016/17:1447 Arlanda som Nordens ledande flygplats

av *Jessica Rosencrantz* (M)
till statsrådet Anna Johansson (S)

2016/17:1448 Kött från vildsvin

av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2016/17:1449 Minskat matsvinn

av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2016/17:1450 Livsmedelsstrategin

av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2016/17:1451 Brist på testplatser hos Rekryteringsmyndigheten

av *Hans Wallmark* (M)
till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2016/17:1452 Småskalig vattenkraft

av *Jonas Jacobsson Gjörtler* (M)
till miljöminister Karolina Skog (MP)

den 22 maj

2016/17:1453 Poäng för högskolestudier

av *Fredrik Christensson* (C)
till statsrådet Helene Hellmark Knutsson (S)

2016/17:1454 Bagateller som ligger till grund för utvisning

av *Fredrik Malm* (L)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2016/17:1455 Bistånd till hbtq-organisationer

av *Hans Linde* (V)
till statsrådet Isabella Lövin (MP)

2016/17:1456 Vilseledande information om livsmedels ursprung

av *Cecilia Widegren* (M)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2016/17:1457 Regeringens förenklingsarbete enligt livsmedelsstrategin

av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2016/17:1458 SOS Alarms avtal med Sjöräddningssällskapet

av *Kent Härstedt* (S)
till statsrådet Anders Ygeman (S)

2016/17:1459 Omlokaliseringen av E-hälsomyndigheten

av *Jenny Petersson* (M)
till socialförsäkringsminister Annika Strandhäll (S)

den 23 maj

2016/17:1460 Leveranstiden för nya registreringsskyltar

av *Hans Rothenberg* (M)
till statsrådet Anna Johansson (S)

2016/17:1461 Framtiden för svensk biogasproduktion

av *Rickard Nordin* (C)

till miljöminister Karolina Skog (MP)

2016/17:1462 Remittering av frihandelsavtalet CETA

av *Håkan Svenneling* (V)

till statsrådet Ann Linde (S)

2016/17:1463 Fordonsbeskattning

av *Lotta Finstorp* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2016/17:1464 Minskade intäkter till följd av Nordeas flytt

av *Maria Malmer Stenergard* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2016/17:1465 Ytterligare höjning av resolutionsavgiften

av *Maria Malmer Stenergard* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2016/17:1466 Analysen av CETA

av *Håkan Svenneling* (V)

till statsrådet Ann Linde (S)

den 24 maj

2016/17:1467 Växande vårdköer

av *Cecilia Widegren* (M)

till socialförsäkringsminister Annika Strandhäll (S)

2016/17:1468 Oklara besked om artskyddsförordningen

av *Jonas Jacobsson Gjörtler* (M)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2016/17:1469 Etablering av batterifabrik i Sverige

av *Lars Beckman* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2016/17:1470 Vattenläckor och vattenbrist

av *Lars Beckman* (M)

till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)

2016/17:1471 Riksväg 83

av *Lars Beckman* (M)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2016/17:1472 Översyn av artskyddsförordningen

av *Johan Hultberg* (M)

till miljöminister Karolina Skog (MP)

2016/17:1473 Ersättning till markägare vid bildande av naturreservat

av *Sten Bergheden* (M)

till miljöminister Karolina Skog (MP)

2016/17:1474 Naturvårdsverkets ansvarsområde

av *Boriana Åberg* (M)

till miljöminister Karolina Skog (MP)

2016/17:1475 Skoglig forskning och utbildning i södra Sverige

av *Johan Hultberg* (M)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2016/17:1476 Gårdsförsäljning av alkohol

av *Sofia Fölster* (M)

till socialförsäkringsminister Annika Strandhäll (S)

2016/17:1477 Säkra id-handlingar

av *Lars Mejern Larsson* (S)
till statsrådet Anders Ygeman (S)

2016/17:1478 Internetläkare

av *Karin Rågsjö* (V)
till socialförsäkringsminister Annika Strandhäll (S)

2016/17:1479 Uttalande om 3:12-reglerna

av *Lars Beckman* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2016/17:1480 Omförhandling av EU:s handelsavtal med Marocko

av *Lotta Johnsson Fornarve* (V)
till statsrådet Ann Linde (S)

2016/17:1481 Tydliga besked kring en översyn av artskyddsförordningen

av *Kristina Yngwe* (C)
till statsminister Stefan Löfven (S)

2016/17:1482 Nya miljözoner och dess konsekvenser för veteranbilar i tätorter

av *Sten Bergheden* (M)
till statsrådet Anna Johansson (S)

§ 15 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 24 maj

2016/17:1409 Tätortsnära friluftsliv

av *Cassandra Sundin* (SD)
till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2016/17:1361 Handel med biogas

av *Karin Svensson Smith* (MP)
till statsrådet Ann Linde (S)

2016/17:1377 Handelshinder i tivolibranschen

av *Lars Beckman* (M)
till statsrådet Ann Linde (S)

2016/17:1395 Växande vårdköer

av *Jenny Petersson* (M)
till socialförsäkringsminister Annika Strandhäll (S)

2016/17:1380 Nya föreskrifter för djurhållning utan vetenskapligt råd

av *Sofia Arkelsten* (M)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2016/17:1381 Det utlovade undantaget från trängselskatt i stadsdelen Backa i Göteborg

av *Lars Hjalmered* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2016/17:1392 Kontinuitet i sjukvården

av *Ann-Charlotte Hammar Johnsson* (M)
till socialförsäkringsminister Annika Strandhäll (S)

2016/17:1382 Åtgärder mot försök att påverka kommande riksdagsval

av *Cecilie Tenfford-Toftby* (M)
till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2016/17:1383 Nollvisionen för självmord

av *Cecilie Tenfford-Toftby* (M)
till socialförsäkringsminister Annika Strandhäll (S)

2016/17:1387 Kriminalvårdens transporter av frihetsberövade

av *Ellen Juntti* (M)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2016/17:1384 Hamnstrejken i Göteborg

av *Lars Hjälmered* (M)
till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)

2016/17:1390 Moms för bilpool

av *Jessica Rosencrantz* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2016/17:1389 Operatörernas ansvar när det gäller kollektivtrafik

av *Lars Mejern Larsson* (S)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2016/17:1385 Fredsmonumentet vid Morokulien

av *Gunilla Svantorp* (S)
till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2016/17:1386 Hinder för villabebyggelse

av *Caroline Szyber* (KD)
till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2016/17:1388 Slopandet av id-kontrollerna

av *Gunilla Nordgren* (M)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2016/17:1393 Arbetslösheten bland nyanlända

av *Jörgen Warborn* (M)
till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)

2016/17:1394 Bankers huvudkontor i Sverige

av *Jörgen Warborn* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2016/17:1403 Företagskapningar

av *Boriana Åberg* (M)
till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2016/17:1407 Väg 717

av *Lars Beckman* (M)
till statsrådet Anna Johansson (S)

2016/17:1408 Helikopterflottiljens flygtillstånd på Malmen

av *Annicka Engblom* (M)
till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2016/17:1401 Veterandagen som allmän flaggdag

av *Annicka Engblom* (M)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2016/17:1400 Hemlösa barn i Sverige

av *Jenny Petersson* (M)
till statsrådet Åsa Regnér (S)

2016/17:1399 Rymningar från Migrationsverkets förvar
av *Markus Wiechel* (SD)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2016/17:1398 Kostnadsökningar för kommuner
av *Boriana Åberg* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2016/17:1397 Information om friskolor
av *Boriana Åberg* (M)
till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

2016/17:1412 Ansvar för skattebetalarnas pengar
av *Cecilie Tenfjord-Toftby* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2016/17:1413 Försvarsmaktens möjlighet att öva med helikopter
av *Hans Wallmark* (M)
till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2016/17:1414 Statens möjligheter att skydda totalförsvarsintressen
av *Hans Wallmark* (M)
till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2016/17:1416 Försvarsmaktens behov av övningsverksamhet och generalläkarens befogenheter
av *Lena Asplund* (M)
till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2016/17:1417 Falsa personuppgifter
av *Johan Forssell* (M)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2016/17:1418 Konsekvenserna av kemikalieskatten
av *Lotta Finstorp* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2016/17:1419 Förändringar i villkoren för företagare
av *Boriana Åberg* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2016/17:1420 Besöksnäringens förutsättningar
av *Sofia Fölster* (M)
till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2016/17:1421 God tillgång till telefoni
av *Mattias Jonsson* (S)
till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2016/17:1410 Svenska institutet
av *Boriana Åberg* (M)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2016/17:1422 Svenska institutets blockering av följare
av *Caroline Szyber* (KD)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2016/17:1430 Åsiktsregistrering bland svenska myndigheter
av *Markus Wiechel* (SD)
till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2016/17:1427 Juridiskt kön och medicinsk könskorrigering
av *Hans Linde* (V)
till socialförsäkringsminister Annika Strandhäll (S)

2016/17:1432 Svenskt snus i EU
av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)
till statsrådet *Ann Linde* (S)

Prot. 2016/17:115
29 maj

2016/17:1426 Antalet fältveckor inom polisutbildningen
av *Roger Haddad* (L)
till statsrådet *Anders Ygeman* (S)

2016/17:1425 Tillgängligheten till viktiga sÄrläkemedel
av *Catharina Bråkenhielm* (S)
till socialförsäkringsminister *Annika Strandhäll* (S)

2016/17:1424 Myndigheternas informationsarbete i fråga om svenskt snus
av *Jan R Andersson* (M)

till socialförsäkringsminister *Annika Strandhäll* (S)

2016/17:1423 Delpension för poliser

av *Thomas Finnborg* (M)

till statsrådet *Anders Ygeman* (S)

2016/17:1429 Kraftigt höjda skatter

av *Maria Malmer Stenergard* (M)

till finansminister *Magdalena Andersson* (S)

2016/17:1428 Penningtvättsdirektivet och offentliga register

av *Daniel Sestrajcic* (V)

till finansminister *Magdalena Andersson* (S)

2016/17:1434 Ersättning till nämndemän

av *Johan Hedin* (C)

till justitie- och migrationsminister *Morgan Johansson* (S)

2016/17:1433 Friskvård för egenföretagare

av *Helena Bouveng* (M)

till finansminister *Magdalena Andersson* (S)

§ 16 Kammaren åtskildes kl. 11.50.

Sammanträdet leddes av tjänstgörande ålderspresidenten *Monica Green*.

Vid protokollet

LISA GUNNFORS

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Justering av protokoll	1
§ 2 Anmälan om nya riksdagsledamöter	1
§ 3 Anmälan om statsrådsersättare	2
§ 4 Anmälan om ersättare.....	2
§ 5 Meddelande om frågestund	2
§ 6 Meddelande om partiledardebatt.....	2
§ 7 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	2
§ 8 Ärende för bordläggning	4
§ 9 Svar på interpellation 2016/17:530 om hemvärnets ställning	4
Anf. 1 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	4
Anf. 2 ALLAN WIDMAN (L).....	4
Anf. 3 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	5
Anf. 4 ALLAN WIDMAN (L).....	6
Anf. 5 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	7
§ 10 Svar på interpellation 2016/17:502 om torka och tillgången till grundvatten.....	7
Anf. 6 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	7
Anf. 7 JAN R ANDERSSON (M).....	8
Anf. 8 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	9
Anf. 9 JAN R ANDERSSON (M).....	10
Anf. 10 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	11
Anf. 11 JAN R ANDERSSON (M).....	11
Anf. 12 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	11
§ 11 Svar på interpellation 2016/17:503 om landets deltidsbrandkårer	12
Anf. 13 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	12
Anf. 14 JAN R ANDERSSON (M).....	13
Anf. 15 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	14
Anf. 16 JAN R ANDERSSON (M).....	14
Anf. 17 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	15
Anf. 18 JAN R ANDERSSON (M).....	16
Anf. 19 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	16
§ 12 Bordläggning.....	17
§ 13 Anmälan om interpellationer	17
§ 14 Anmälan om frågor för skriftliga svar	19
§ 15 Anmälan om skriftliga svar på frågor	22
§ 16 Kammaren åtskildes kl. 11.50.	25